

Ministeriet for byggeri og boligvæsen.
Planlægningskontoret.

København, den 10. november 1949.

Notat til folketingets udvalg vedrørende erhvervsøkonomiske foranstaltninger angående arbejdskraftsituationen og byggeriet.

Angående den regulering af byggeriet, som det af hensyn til arbejdskraftsituationen har været nødvendigt at gennemføre i de senere år, bemærkes følgende:

Allerede under krigen forelå der indenfor visse områder og indenfor visse byggefag en betydelig mangel på arbejdskraft. Mangelen var dog ikke så udtalt som senere, idet byggemarkedet dengang først og fremmest prægedes af mangel på materialer. Situationen tilspidsedes imidlertid i løbet af 1946 og 1947. Forventningen om forbedring i materialetilgangen stimulerede til en meget betydelig igangsætning og førte til ophobning af en væsentligt større bestand af byggeri, end det med den forhåndenværende tilgang af materialer og navnlig af arbejdskraft var muligt at færdiggøre indenfor normal tid.

Dette var baggrunden for de af den daværende regering gennemførte forbud mod at igangsætte nyt byggeri („Byggestoppene“).

Ved gennemførelsen af det sidste „byggestop“ i sommeren 1947 nedsatte forsyningsministeriet et særligt udvalg, „Udvalget vedrørende arbejdskraft til byggeriet“, der skulle følge arbejdskraftsituationen og afgive indstilling angående eventuelle lemper i byggestoppet (udvalget betegnedes derfor ofte „Dispensationsudvalget“). Medens materialesituationen efterhånden har bedret sig noget dels som følge af den øgede tilgang og dels som følge af den gennemførte regulering af byggeriet, har byggevirksomheden fortsat været præget af en betydelig knaphed på arbejdskraft, og det har derfor været nødvendigt for boligministeriet at tilrettelægge sin regulering af byggevirksomheden i snævert samarbejde med arbejdskraftudvalget.

Udvalget består i sin nuværende sammensætning af følgende medlemmer:

- for De samvirkende Fagforbund: sekretær Carl P. Jensen,
 - for Dansk Tømrerforbund: forbundsformand Ingvar Dahl,
 - for Snedkerforbundet i Danmark: forbundsformand Niels Madsen,
 - for Murerforbundet i Danmark: forbundsformand Marius Madsen,
 - for Dansk Arbejdsmands Forbund: forbundsformand Chr. Larsen,
 - for Dansk Arbejdsgiverforening: tømrermester Sofus Sørensen, Horsens, og direktør P. Christiansen, a/s, „Silvan“,
 - for Håndværksrådet: æresolderman Esper Eising,
 - for Fællesrepræsentationen for dansk Håndværk og Industri: murermester Rasmus Sørensen, Roskilde,
 - for Hovedorganisationen af Mesterforeninger i Byggefagene i Danmark: landstingsmand Melchior Kjeldsen, Askildrup pr. Randers,
 - for Dansk Entreprenørforening: civilingeniør Einar Thorsen,
 - for arbejdsministeriet: kontorchef M. Olufsen,
- ormand for udvalget er departementschef A. Skalts.